HOME START
Thuis in gezinnen

www.home-start.nl

Jaarrapportage 2020

Home-Start Zuidoost Friesland

'veranderen, meebewegen,
blijven kijken naar kansen en mogelijkheden'

gemeente ooststellingwerf

gemeente
Weststellingwerf

GEMEENTE SMALLINGERLAND

Inleiding

Dit is tot nu toe het meest vreemde jaar in de geschiedenis van Homestart. Wie had ooit kunnen denken dat een pandemie het maatschappelijk leven zo zou kunnen ontwrichten. Dat wat voorheen gewoon en normaal was, bleek dit jaar niet gewoon en vanzelfsprekend te zijn. Net als voor veel andere organisaties heeft dit ook de activiteiten van Home-Start in de afgelopen periode beïnvloed. Hier zal in deze jaarrapportage op in gegaan worden aan de hand van voorbeelden.

Dit jaarrapport bevat de resultaten van Home-Start in de gemeentes Ooststellingwerf, Weststellingwerf en Smallingerland van 01-01-2020 t/m 31-12-2020.

Inhoud

1. **Home-Start en werkwijze**
2. **Home-Start afspraken in de gemeentes**
3. **Resultaten – cijfers**
4. **Quotes ouders, vrijwilligers, verwijzers**
5. **Conclusie en aandachtspunten**

1. Home-Start en werkwijze

Home-Start (kernprogramma) is een evidence based programma waarbij vrijwilligers gezinnen met minimaal één kind in de leeftijd van 0 t/m 6 jaar ondersteunen tijdens een moeilijke periode.
Vrijwilligers werken vraaggericht en zijn/haar inzet draagt bij aan het vergroten van de zelfredzaamheid en zelfvertrouwen van ouders. De vrijwilliger biedt steun vanuit eigen levens- en opvoedervaring en komt wekelijks een dagdeel bij gezinnen thuis gedurende minimaal 4 maanden en maximaal 1,5 jaar. Hij/zij staat naast de ouders.

Verbreding doelgroep Home-Start

Sinds 1 januari 2019 is het Home-Start programma voor gezins- en opvoedondersteuning in Nederland beschikbaar voor gezinnen met kinderen van 0 tot en met 14 jaar. Hiermee is de doelgroep van Home-Start verbreed.
Gemeenten en organisaties kunnen zelf kiezen om Home-Start aan te bieden aan gezinnen met opgroeiende kinderen. Het kernprogramma voor gezinnen met ten minste één kind in de leeftijd van 0 tot en met 6 jaar is daarbij verplicht. Optioneel is het programma voor oudere kinderen. In Zuidoost Friesland is gekozen voor het aanbieden van Home-Start tot en met 14 jaar met de mogelijkheid om Home-Start in te zetten vanaf de 28e week van de zwangerschap.

Home-Start Nederland is van mening dat de methodiek van Home-Start geschikt is voor ouders van kinderen in alle leeftijden. Home-Start ondersteunt ouders. Vrijwilligers die zelf ook opvoedervaring hebben kunnen net zoveel bieden aan gezinnen met jonge kinderen als aan gezinnen met oudere kinderen. Mits de juiste koppeling tussen ouder en vrijwilliger gemaakt wordt.

Preventie belangrijk voor goede start

Home-Start Nederland blijft van mening dat preventie en vroegtijdig inzetten van de ondersteuning van groot belang is. Het doel is om kleine vragen klein te houden en niet te laten uitgroeien tot grote problemen. Home-Start wil kinderen een goede start geven in het leven. Daarom is het kernprogramma (0 t/m 6) altijd beschikbaar in de gemeente waar Home-Start ook breder wordt aangeboden.

Werkwijze Home-Start

De vraag van ouders staat centraal, waarbij de kracht van het zelf-oplossend vermogen wordt benadrukt. Ouders worden aangemoedigd gebruik te leren maken van hun netwerk. De ondersteuning is laagdrempelig door de inzet van ervaringsdeskundigen.

Gezin

Voor elk gezin start Home-Start met een intakegesprek waarin o.a vraagverheldering, motivatie en gezinssituatie aan de orde komen.
Tijdens de koppeling wordt de vrijwilliger in aanwezigheid van de coördinator voorgesteld aan het gezin. Pas wanneer de bevestiging vanuit de vrijwilliger én het gezin wordt gegeven dat het goed zit, wordt de koppeling definitief. Vervolgens vinden er met 1 maand (telefonisch) , 5 maanden, 10 maanden, 15 maanden en bij afsluiting evaluatiegesprekken plaats tussen het gezin, de coördinator en de vrijwilliger over de voortgang en ervaring. Past de vraag niet binnen Home-Start of verandert de hulpvraag tijdens de ondersteuning, dan kan er in overleg met het gezin een passend alternatief besproken worden.

Vrijwilligers

In een kennismaking wordt met elke vrijwilliger o.a. motivatie, verwachtingen en kwaliteiten getoetst aan de uitgangspunten van Home-Start. Alle Home-Start vrijwilligers hebben opvoedervaring en hebben allen een basistraining Home-Start van 6 dagdelen gevolgd voorafgaand aan hun vrijwilligerswerk. Middels terugkombijeenkomsten, themabijeenkomsten, koppelingsgesprekken en individuele begeleidingsmomenten wordt de vrijwilliger ondersteund en de kwaliteit van vrijwilligers gemonitord. Voor alle vrijwilligers wordt een VOG aangevraagd.

Taak Coördinator

De coördinator draagt zorg voor werving & selectie van de vrijwilligers;
Training en begeleiding van de vrijwilligers;
Aanmelding en intake van deelnemers;
Evaluaties van de koppelingen met deelnemer en vrijwilliger;
Onderhouden van contacten met samenwerkingspartners;
Pr en communicatie.

2. Home-Start - afspraken in de gemeentes

Home-Start Zuidoost Friesland is actief in de volgende gemeenten:
Ooststellingwerf, Weststellingwerf en Smallingerland.

Met deze gemeentes zijn prestatieafspraken gemaakt. Met één coördinatorfunctie van 32 uur, wat de huidige situatie is, zullen jaarlijks:
40-48 gezinnen ondersteund worden door Home-Start vrijwilligers

Deelname aan de vrijwilligersmarkt in Sunenz. Goed voor netwerkgesprekken

3. Resultaten - cijfers 2020

Aantal trajecten 2020

Totaal aantal trajecten in 2020	**50**	
Aantal trajecten begonnen voor 2020	30	
Aantal nieuwe trajecten in 2020	20	
Aantal afgesloten trajecten	11	
Nu lopend	39	
Trajecten per regio		
Weststellingwerf	24	Waarvan 7 afgesloten in 2020
Ooststellingwerf	9	Waarvan 1 afgesloten in 2020
Smallingerland	14	Waarvan 3 afgesloten in 2020
Opsterland	3	Waarvan 2 afgesloten in 2020
Resultaat afgesloten trajecten in 2020		
Deelnemer doorverwezen	1	
Deelnemer zelfredzaam	7	
Deelnemer zoekt elders hulp	1	
Deelnemer niet gestart	1	
Deelnemer is verhuisd	1	
Verwijzers en samenwerkingspartners		
Gebiedsteam	29	
CJG	11	
FIER	1	
Humanitas, leesproject	1	
Ib-er	2	
MOS	2	
Vluchtelingenwerk	1	
Zorgintens	1	
Recare	2	

Ondersteuningsvragen bij de trajecten in 2020

Luisterend oor	37
Ontlasten van ouders	13
Netwerk vergroten/ doorbreken isolement	11
Ondersteuning bij de Nederlandse taal	14
Praktische hulp bij opvoeden	1
Structuur	10
Leren gebruik te maken van de voorzieningen	5
Ondersteuning opvoedaanpak	24

Gezinnen met migrantenachtergrond

Ooststellingwerf	6
Weststellingwerf	5
Smallingerland	8

Als aantekening bij deze verwijzingen: het is noodzakelijk dat er in het gezin een basiskennis aanwezig is van de Nederlandse taal.
Inmiddels wordt er een plaatjes placemat ingezet ter ondersteuning in het contact.

Vrijwilligers

Door de corona maatregelen was het noodzakelijk om tot 2 x toe een training te annuleren omdat er niet in groepen samengekomen mocht worden.
Op 10 december is uiteindelijk een kleine groep gestart met de eerste dag van de training. De tweede groep die zou starten op 17 december kon helaas niet doorgaan ivm de lockdown.
In februari 2021 staat het vervolg van de training gepland en mocht dit niet live door kunnen gaan dan zal de training digitaal gegeven worden.

Vrijwilligers aantallen 2020

Totaal aantal vrijwilligers 2020	46
Aantal vrijwilligers al aanwezig voor 2020	37
Nieuwe vrijwilligers	9
Uitgeschreven vrijwilligers	7
Vrijwilligers onhold	7
Vrijwilligers inzetbaar	32

Er zijn diverse redenen waarom vrijwilligers gestopt zijn:

- Werk gevonden
- Geen tijd meer
- Gezondheid
- Verhuizing
- Opleiding
- Pleegouder geworden

In deze periode, waarin we gebonden waren door de coronamaatregelen, is de insteek naar de vrijwilligers en de gezinnen toe steeds geweest:

Binden en verbinden

Daarbij is vooral gedacht aan wat wel mogelijk was.
Door belrondes langs de gezinnen en vrijwilligers bleef er contact bestaan en communicatie met nieuwsbrieven waar updates over de maatregelen in stonden maar ook knutsel en doe ideeën voor de gezinnen.
Bijzonder was het om te horen wat de vrijwilligers zelf allemaal ondernamen om toch contact te houden met hun gezinnen.

- Met moeder en kinderen afspreken in het bos en met elkaar op veilige afstand wandelen
- Met moeder en kinderen een eind gaan fietsen
- Wekelijks contact houden via messenger, facetime en Whatsapp
- Briefjes in de bus doen met kleurplaten en boekjes
- Op veilige afstand elkaar thuis ontmoeten

Voor de vrijwilliger een potje met bloemenzaad met daaraan de hangtag met de tekst: Wij zijn ook nu trots op jullie.
Voor de gezinnen een potje met bloemenzaad met de hangtag met de tekst: je staat er ook nu niet alleen voor.
In de eerste lockdown zijn de potjes naar de vrijwilligers en gezinnen gebracht. Neergezet voor de deur en op 1,5 meter afstand een gesprekje gevoerd.

De Home- Up- Start tas

Na de eerste lockdown mocht er weer live contact zijn met de gezinnen. Om dit op een veilige manier te doen hebben de vrijwilligers deze tas gekregen.
In de tas een eigen bekertje, mondkapje, handgel, pepermuntjes, chocolaatjes en een pen.

De behoefte aan intervisie bleef aanwezig en daarom bedacht een vrijwilliger dat we bij haar in de tuin met 8 mensen op 1,5 meter van elkaar intervisie konden hebben. Dit onder het genot van zelf gebakken taart.

Er stond in mei en in oktober een workshop gepland met als onderwerp**:**
Cultuursensitief werken
Door de maatregelen moet deze workshop worden verplaatst naar volgend jaar.
Hij wordt verzorgd door 2 medewerkers van Recare.
Bij de vrijwilligers is grote behoefte aan inzicht in de verschillende culturen en hoe ze daar mee om kunnen gaan zonder vooroordeel.

Acties om Home-Start te profileren en vrijwilligers te werven.

In 2020 zijn om vrijwilligers te werven en om bekendheid bij ouders en verwijzers de volgende acties ondernomen:

redactionele stukken en vacatures geplaatst in:
de Stellingwerf,
Zorg en Ondersteuningskrant,
De Ondernemerskrant Smallingerland/ Opsterland,
de Humanitaskrant Opsterland/ Smallingerland,
facebook Home-Start Zuidoost Friesland,
Linkedin
Website van de vereniging Humanitas de Stellingwerven
Vrijwilligerspunt Weststellingwerf Website
Mailing naar alle basisscholen in Smallingerland
Deelname aan de vrijwilligersmarkt in Sunenz
Netwerk afspraak met de POH-jeugd van Carins
Presentatie gegeven aan de frontoffice medewerkers van Carins

Vacature die is gebruikt in de coronaperiode.

Later is de tekst aangepast en “op afstand” uit de tekst gehaald.

4. Ervaringen en quotes

Quotes van gezinnen:

- Home-Start is te vertrouwen. Ze zeggen en laten zien dat ze niet over ons praten maar met ons.
- Na de ondersteuning heb ik weer ruimte in mijn hoofd, rust in huis en ben ik sinds kort weer aan het werk. Ik heb geleerd te praten over dingen en ben zelf rustiger en milder geworden.
- Het is het juweeltje van de week als de vrijwilliger er is
- Leren zien wat wel goed gaat en waar ik als moeder blij van wordt
- Samen met kinderen naar buiten, fietsen en naar het bos of de kinderboerderij

Quote van vrijwilliger:

- Als je aan het gras trekt, groeit het echt niet harder.
- Het proces de tijd geven en goed aansluiten op de vraag van de ouder
- Zelf standvastiger en duidelijker geworden in haar privéleven
- De training is fijn om voor jezelf stil te staan bij je grenzen, wat heb ik te bieden, wat heb ik nodig. Ook de verbinding onderling is meerwaarde en ik leer om me open te stellen.

Verwijzer:

- Goed opgezet programma met goede begeleiding
- Begeleiding blijft ook na de koppeling
- Duidelijke kaders met betrekking tot wat ze wel en niet bieden
- Goede bereikbaarheid en snelle koppeling na aanmelding
- Dat de mogelijkheid er is om samen met de coordinator het eerste kennismakingsgesprek te hebben

Dit jaar hebben de vrijwilligers een brievenbus kerstpakket gekregen, Coronaproof .

Coördinator
Dit jaar heeft een hele andere werkwijze gevraagd en vooral veel denken in mogelijkheden. Een enkele keer konden de intervisie bijeenkomsten wel doorgaan en gelukkig was er voldoende mogelijkheid om intakes en koppelingen live te plannen. Dit is ook echt de meerwaarde : elkaar te ontmoeten, in gesprek te raken en echt contact te maken.
Wat dit jaar sterk gevraagd werd van de coordinator: keuzes durven te maken en dan met name wat betreft de kwaliteit, veiligheid en gezondheid. Daarnaast blijven verbinden zowel met de vrijwilligers als met het netwerk.

5. Conclusie en aandachtspunten

Ondanks de beperkingen is de inzet van de vrijwilligers gebleven, ieder op haar eigen wijze. Veel geplande activiteiten konden niet doorgaan en dat was soms teleurstellend voor de vrijwilligers. Er staan voor het nieuwe jaar weer ideeën gepland en waar mogelijk zal dit zo snel mogelijk starten.

Aandachtspunten voor 2021:

- Home-Start onder de aandacht blijven brengen van verwijzers.
- Vrijwilligers werven en trainen.
- Themabijeenkomsten plannen o.a. : Recare, cultuursensitief werken
  Lezing verloskundigen
  Lezing stiefouderschap
- Contacten leggen met de scholen; er staan al diverse afspraken in 2021 gepland met de basisscholen in Smallingerland.
- De samenwerking met de Friese coördinatoren intensiveren. Er is in 2020 een start gemaakt met eens per 6 weken een gezamenlijk overleg. De meerwaarde is elkaar te inspireren, feedback te geven en gezamenlijk bijeenkomsten organiseren.

Datum : 12-01-2021
Margriet Verloop, coördinator Home-Start Zuidoost Friesland

humanitas